

INHOUDSTAFEL

- 2 Editoriaal
- 3 Dossier AFVALWATER
- 4 Hoe water zuiveren?
- 8 Het waterloket
- 10 Planten zuiveren water
- 12 Het kostenplaatje
- 13 Vraag het aan... CJT Ondersteuning
- 14 Huis in de kijker
- 16 Over bouwen en gebouwen
- 17 Jeugdtoerisme in de media
- 18 Nieuwsflash
- 19 Vooruitblik HuisWerk 14
- 20 Agenda

EDITORIAAL

Ook dit jaar houden we eraan je veel geluk, een goede gezondheid en uiteraard een massa tevreden jeugdgroepen te wensen.

Er zijn ongetwijfeld weer een pak goede voornemens gemaakt. Voor CJT is dat niet anders. Ook in 2009 doen we ons best om te zorgen voor degelijke ondersteuning op maat, een straffe website, een boeiend tijdschrift, interessante vorming enz.

Daarnaast willen we dit jaar aan de buitenwereld duidelijk maken waar CJT voor staat. Dat doen we enerzijds door bekendheid te geven aan de vijf waarden die we in onze werking meedragen: diversiteit, veiligheid, duurzaamheid, gezondheid en avontuur. Anderzijds stellen we vast dat het voor weinig mensen duidelijk is welke verschillende activiteiten thuis horen onder de CJT-vlag. CJT bestaat namelijk uit drie autonome afdelingen die naast elkaar hun werking ontplooiën: CJT Ondersteuning biedt vorming en advies aan alle Vlaamse uitbaters, CJT Boekingscentrale verzorgt de boekingen voor meer dan 100 zelfkookhuizen en CJT Verblijfscentra is verantwoordelijk voor het uitbaten van 13 erkende jeugdverblijfscentra, zowel in volpension als in zelfkook.

“Voor weinig mensen is duidelijk welke verschillende activiteiten thuis horen onder de CJT-vlag”

De nieuwe huisstijl van CJT moet ervoor zorgen dat één en ander ook duidelijk wordt in onze communicatie. De website www.cjt.be steekt in een nieuw kleedje. Het gedeelte van CJT Ondersteuning biedt enkele interessante nieuwtjes, zoals een interactief gedeelte, een rechtstreekse toegang tot de beheerspagina's van www.jeugdverblijven.be en een gedeelte voor startende uitbaters. Zeker een bezoekje waard!

Tegelijk heeft ook HuisWerk een nieuwe look gekregen. Belangrijker echter is de inhoudelijke keuze die we gemaakt hebben. We voorzien nu telkens voldoende ruimte om diep in te gaan op één thema en hebben daarnaast veel aandacht voor actualiteit. We starten de reeks met “afvalwater”.

Veel leesplezier!

Frederik Vercammen

COLOFON

VASTE MEDEWERKERS

Luc De Coninck
Maarten Dekoninck
Anne Marie Laureys
Els Pieraerts
Erwin Stessens
Piet Termont
Hans Van Mingeroot
Frederik Vercammen
Dora Wagemans

WERKTEN NOG MEE AAN DIT NUMMER

Karel De Decker
Valerie Mortier

VORMGEVING

IO - Els De Pauw

COVERFOTO

Roodhof, Oostkamp

DRUK

Nevelland, Nevele

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Joris Breugelmanns
Bergstraat 16
9820 Merelbeke

REDACTIEADRES

Bergstraat 16
9820 Merelbeke
Tel. 09/210.57.75
Fax 09/210.57.80
e-mail: huiswerk@cjt.be

HuisWerk is een publicatie van Centrum voor Jeugdtoerisme vzw, met steun van de Vlaamse overheid

HuisWerk werd gedrukt op milieuvriendelijk papier.

DOSSIER AFVALWATER

Over aansluiten op de riolering, scheiden van hemelwater en zelf zuiveren van afvalwater

Volgens een Europese milieurichtlijn, de kaderrichtlijn water, moet elke lidstaat een goede kwaliteit van oppervlakte- en grondwater bereiken tegen eind 2015. Om dit te verwezenlijken, werd de kaderrichtlijn water in Vlaanderen omgezet in het decreet 'integraal waterbeleid' (18 juli 2003). Daarin staan heel wat maatregelen om verontreiniging te voorkomen of te verminderen.

Niet onbelangrijk dus, want ook wie nu reeds aangesloten is op de riolering, kan in de toekomst, bij aanleg van een gescheiden riolering, verplicht worden om het hemelwater te scheiden. Jeugdverblijven die geen riolering in de onmiddellijke omgeving hebben en waar de aanleg van een riolering ook niet gepland is, zullen zelf moeten instaan voor het zuiveren van het afvalwater. Soms echter neemt de gemeente of rioolbeheerder deze verplichting over.

Op de volgende pagina's lees je alles over de regelgeving, mogelijke problemen en oplossingen en het financiële aspect. We staken ook ons licht op bij de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), een plaatser van waterzuivering en uiteraard enkele ervaringsdeskundige uitbaters.

TERMINOLOGIE

Iba: individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater

Rwzi: rioolwaterzuiveringsinstallatie

BENOR-keurmerk: Belgisch keurmerk

CE-keurmerk: Europees keurmerk

Piekverbruik: een op korte tijd grote toevloed van afvalwater, bijvoorbeeld door gezamenlijk douchen

Periodiek verbruik: een sterke schommeling in toevloed van afvalwater gedurende verschillende periodes

Bufferen: opvangen en gelijkmatig laten doorstromen van afvalwater

IE: inwonersequivalent

Inertmateriaal: materiaal dat niet oplost bij aanraking met chemicaliën en geen giftige stoffen afgeeft

Hoe water zuiveren?

HEMEL- EN AFVALWATER SCHEIDEN

Door hemelwater te scheiden van afvalwater en dit hemelwater indien mogelijk te hergebruiken en/of te infiltreren in eigen bodem, wordt een eerste belangrijke stap gezet tot de waterzuivering. Hoe minder het afvalwater verdund wordt, hoe beter het afvalwater kan worden getransporteerd en gezuiverd. Bij hevige regenval worden de riolen door de scheiding van het afvalwater en hemelwater minder belast, wat de kans op overstromingen verkleint. Vuil rioolwater komt op die manier ook niet in het oppervlaktewater terecht. Bovendien is het resultaat van het zuiveringsproces beter wanneer het afvalwater niet verdund is en ligt de exploitatie- en energiekost voor de zuivering lager. Scheiden van afval- en hemelwater is dus zowel ecologisch als economisch voordelig.

Op voorwaarde dat het hemelwater gebruikt wordt, zorgt het splitsen van hemel- en afvalwater ook voor een lager drinkwaterverbruik wat voor het jeugdverblijf een serieuze besparing kan opleveren. De overloop van de regenput kan vervolgens geloosd worden in het oppervlaktewater of in een infiltratievoorziening. Op die manier blijft de hoeveelheid grondwater op peil, wat belangrijk is voor onze algemene watervoorraad. Regenwater via de riolering afvoeren, wordt pas als laatste optie aangewend. Liefst wordt dan nog het regen- en het afvalwater via een apart rioleringsstelsel afgevoerd. Het aanleggen van aparte rioleringsstelsels is een verantwoordelijkheid van de gemeente en het Vlaams gewest.

DE WETGEVING

Het scheiden van hemelwater en afvalwater is sinds de goedkeuring van een stedenbouwkundige verordening in 1999 verplicht. De regelgeving is van toepassing op nieuwbouw en bij grondige ver-

bouwingen met een dakoppervlak groter dan 75 vierkante meter. Onder grondig verbouwen verstaat men een bouwproject waarbij minder dan 60 procent van de buitenmuren wordt behouden. De aan- of afwezigheid van een gescheiden riolering in de straat heeft hierop geen invloed.

Op het moment dat gescheiden riolering wordt aangelegd, moeten ook de bestaande gebouwen, in halfopen en open bebouwing, het afvalwater van het hemelwater scheiden. Enkel bestaande rijhuizen, waarvan de leidingen van bepaalde (dak)oppervlakken onder of door het gebouw lopen, zijn voor dat deel van de leidingen vrijgesteld.

VIJF GEBIEDEN

Tegen 2015 moet elke lidstaat een goede kwaliteit van oppervlakte- en grondwater bereikt hebben. Het zuiveren van afvalwater speelt daarin een belangrijke rol. Wie verantwoordelijk is voor de zuivering van afvalwater, hangt af van de zone waar het jeugdverblijf is gelegen. Grofweg zijn er twee mogelijkheden: ofwel kan je aansluiten op de (toekomstige) riolering en wordt het afvalwater afgevoerd naar een zuiveringsstation, ofwel moet het afvalwater ter plaatse gezuiverd worden.

geen toestemming wordt verkregen. In dit geval moet een iba geplaatst worden.

- **Zone 2:** het **geoptimaliseerde buitengebied** heeft recent een aansluiting op een zuiveringsstation en is groen gearceerd. Het afvalwater moet maximaal gescheiden naar de riolering vloeien.
- **Zone 3:** het **collectief te optimaliseren buitengebied** is de zone waar de aansluiting in de toekomst zal worden gerealiseerd. Deze zone is groen ingekleurd. In afwachting van de aanleg van de riolering moet voorlopig minstens een septische put worden geïnstalleerd.
- **Zone 4:** het **individueel te optimaliseren buitengebied** is de zone waar geen riolering voorzien zal worden en het afvalwater dus moet worden gezuiverd met behulp van een iba. Deze zone is rood ingekleurd.

Wanneer het jeugdverblijf niet vermeld staat op het zoneringplan (te raadplegen via <http://geoloket.vmm.be/zonering>), wordt best contact opgenomen met de gemeentelijke milieudienst of technische dienst. Deze diensten gaan na of een aansluiting op het openbare rioleringsnet mogelijk is.

Voor bestaande gebouwen is nog geen

“Hoe minder het afvalwater verdund wordt met proper hemelwater, hoe beter het afvalwater kan worden getransporteerd en gezuiverd.”

- **Zone 1:** het **centrale gebied** heeft reeds een aansluiting op een zuiveringsstation en is oranje gearceerd. Alle gebouwen in centraal gebied moeten worden aangesloten op het openbaar rioleringsnet. Hierop zijn geen uitzonderingen mogelijk, tenzij de aansluiting moet gebeuren via gronden van derden en hiervoor

uiterlijke datum bepaald wanneer een iba moet geïnstalleerd worden. Dit zal worden opgenomen in de uitvoeringsplannen die momenteel in opmaak zijn. Het ligt echter voor de hand dat bij verbouwingen nu al best rekening wordt gehouden met de bestaande wetgeving.

SINT-WILLIBRORDUSHOF SCHILDE

Sint-Willibrordushof is een jeugdverblijf type B met een totale binnencapaciteit van 40 personen. Tenten kunnen op het domein niet worden bijgeplaatst. Het jeugdverblijf bestaat uit drie afzonderlijke gebouwen: een hoofdgebouw met keuken, twee slaapzalen en een wasplaats met twee douches, drie lavabo's en vier toiletten; een sanitair blok met twee douches en twaalf lavabo's en een daglokaal.

Het hemel- en afvalwater van het hoofdgebouw wordt verzameld in een bezinkput (2 hl), het afvalwater van de vier toiletten in een septische put. Beide putten hebben hun overloop naar een verzamelput. Het afvalwater van het tweede gebouw, het sanitair blok, gaat rechtstreeks naar die verzamelput. De overloop van de verzamelput komt vervolgens in een tweede septische put terecht waarna het water geloosd wordt in de beek. Het hemel- en afvalwater van de dagzaal komt rechtstreeks in de beek. De keuze om hemel- en afvalwater niet te scheiden, was bewust. Door het water te mengen wilden ze de lozing in de beek zo proper mogelijk houden. Het bezinksel van de bezinkput en de septische putten wordt op regelmatige tijdstippen opgehaald.

Om aan de Europese richtlijn te voldoen, moet tegen 2015 het afvalwater en het hemelwater van dit jeugdverblijf worden gescheiden. Wat met het afvalwater moet gebeuren, is onduidelijk. Het jeugdverblijf staat niet vermeld op het zoneringsplan. De gemeentelijke milieudienst onderzoekt momenteel of een aansluiting op de riolering mogelijk is, dan wel een iba moet worden geplaatst.

Omdat het jeugdverblijf op 100 meter van de openbare weg ligt, is aansluiten op het openbare rioleringsnet sowieso niet zo eenvoudig. De hellingsgraad tussen gebouw en riolering is namelijk onvoldoende groot

waardoor gewone buizen zullen verstoppelen. Om een aansluiting van het afvalwater op de afvalwaterriool te realiseren, wordt daarom gedacht aan een drukleiding. Op deze manier wordt het afvalwater gemaal en onder druk naar de riolering gespoten. Een investering van bijna 16 000 euro. Toch geniet een aansluiting op het rioleringsnet de voorkeur op een iba. Een iba is namelijk niet ideaal bij periodiek gebruik.

Via het decreet 'toerisme voor allen' kunnen gelukkig infrastructuursubsidies aangevraagd worden voor de drukleiding. Bij de gemeente kan enkel een toelage bekomen worden voor een iba en een hemelwaterput, een drukleiding krijgt geen toelage.

RIOLERING OF IBA?

Ligt het jeugdverblijf in zone 1 of zone 2, dan moet het afvalwater in het openbare rioleringsstelsel worden geloosd. Voor jeugdverblijven dichtbij zo'n riolering is dit vaak geen probleem. Anders is het voor de jeugdverblijven die afgelegen liggen. Zij hebben door de lange afstand onvoldoende helling, waardoor de buizen van het jeugdverblijf tot het rioleringsstelsel kunnen verstoppelen. Het gebruik van een drukleiding dringt zich dan op. Hetzelfde geldt voor lager gelegen jeugdverblijven. Ook zij moeten door middel van een pomp het afvalwater in de openbare riolering lozen. Ligt het jeugdverblijf in zone 3, dan moet er een septische put komen en afvalwater van hemelwater gescheiden worden in afwachting van de riolering.

WERKING VAN EEN IBA

Is de aansluiting op de riolering niet voorzien, dan moet het afvalwater ter plaatse gezuiverd worden. Pas daarna mag het geloosd worden in het oppervlaktewater. Het zuiveren van water gebeurt in een iba en verloopt in drie fasen: de voorbehandeling, de biologische zuivering en de nabehandeling.

Tijdens de voorbehandeling worden vaste stoffen en bezinksel gefilterd. Dit gebeurt in een septische tank, een bezinkput of een vetafscheider. Soms zit de voorbehandeling ook verwerkt in de biologische zuivering.

Voor de biologische zuivering bestaan er drie systemen: de compactsystemen, de plantensystemen en het kokosbio-bed. Compactsystemen werken mechanisch en zitten ondergronds. Binnen de compactsystemen wordt nog een

onderscheid gemaakt tussen aerobe of anaerobe systemen. Een aerob systeem maakt gebruik van zuurstof voor de afbraak van opgeloste stoffen, een anaerob systeem niet. De meerderheid van de compactsystemen werkt aerob. Voorbeelden van compactsystemen zijn actiefslib, biorotor, beluchte bacteriefilter of oxidatiebed.

In de nabehandeling worden uiteindelijk de zwevende stoffen nog gefilterd. Dit gebeurt ofwel in het compactstelsel, ofwel in een vijver.

Omdat een goede zuivering gekoppeld is aan een goed systeem, is het vanaf 1 augustus 2009 verplicht een systeem te plaatsen met een CE-merk. In Vlaanderen is het CE-merk vertaald en opgewaardeerd tot het BENOR-merk. Een systeem met BENOR-keurmerk werd gekeurd door Certipro, een erkende keuringsinstel-

Werking van een iba

ling, en voldoet aan de wettelijke eisen. De systemen zijn terug te vinden op de website van Certipro. Voorlopig staan enkel compactsystemen en een kokosbiobed vermeld, maar ook voor plantensystemen zijn momenteel aanvragen voor een BENOR-certificaat lopende.

Een geschikt systeem van waterzuivering moet bovendien rekening houden met piekverbruiken in jeugdverblijfcentra. Een compactstelsysteem functioneert enkel met een regelmatige toevloed van afvalwater. Zijn er periodes met een teveel of tekort aan afvalwater, dan raakt het systeem ontregeld en komt het afvalwater

ongezuiverd terecht in het oppervlaktewater. Door een tekort aan afvalwater sterven de bacteriën af. Het systeem moet dan opnieuw opgestart worden met nieuwe bacteriën, wat een kostelijke aanleggelegenheid is.

een grotere verzamelput of voorbezinker die de pieklozingen opvangen. Uit deze grote verzamelput of voorbezinker kan dan met behulp van bijvoorbeeld een timer het afvalwater meer continu naar de andere compartimenten van de waterzuiveringsinstallatie worden overgebracht.

“Een geschikt systeem van waterzuivering moet rekening houden met piekverbruiken in jeugdverblijfcentra.”

Door een overvloed aan afvalwater stroomt het water te snel door het systeem. Dit kan tot op een zekere hoogte worden opgelost door het plaatsen van

Plantensystemen of een kokosbiobed zijn voor jeugdverblijven met een periodieke werking en een typisch piekver-

CHIROPAKSKEN APPELTERRE

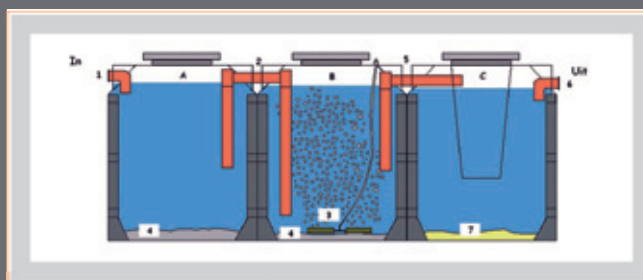
Sinds september 2003 verhuurt de Chiro van Appelterre zijn nieuw lokaal ook als jeugdverblijf type A. De binnencapaciteit van het gebouw is 40 personen, in tenten kunnen nog 20 personen extra verblijven.

Hemel- en afvalwater worden er gescheiden. Het hemelwater komt terecht in een regenput met een capaciteit van 10 000 l en dient voor sanitaire doeleinden. De overloop van de hemelwaterput mondt uit in de beek. Afvalwater kan omwille van de ligging van het jeugdverblijf niet worden afgevoerd via het openbaar rioolstelsel. Daarom wordt het afvalwater ter plaatse gezuiverd. Hiervoor maakt men gebruik van een individuele zuiveringsinstallatie uit polyester, een compactstation 3-tonversie. Deze installatie stond in de meetstaat van het bouwproject opgenomen voor 1 600 euro.

Volgens vrijwilliger Willem Vanden Berghe werkt het systeem, na ongeveer vijf jaar dienst, nog steeds naar behoren. Enkel reukhinder zorgt in de zomer soms voor ongemakken, maar dit komt door de inplanting dicht bij het gebouw. Het compactstation had daarom beter op enige afstand van het jeugdverblijf gelegen. Het systeem operationeel houden is een uitdaging. Er moet namelijk voldoende toevloed van afvalwater zijn. Met de wekelijkse werking van de jeugdbeweging en de verhuur lukt het aardig, al bestaat de kans dat het

systeem dit jaar voor de eerste keer moet worden heropgestart. Voor het onderhoud werd geen contract afgesloten. Hiervoor kunnen ze beroep doen op een gecertificeerd vrijwilliger.

Individuele zuiveringsinstallatie uit polyester, een compactstation 3-tonversie

A = voorzuivering
B = zuivering
C = nazuivering

1 - ingang
2 - overloop naar zuivering
3 - beluchting
4 - vast bacteriebed
5 - overloop naar nazuivering
6 - uitgang
7 - slibvorming

bruik een mogelijk alternatief. De realisatie is relatief eenvoudig en je kan ze in samenspraak met de installateur groten-deels zelf plaatsen. Nadeel is dat beide systemen ruimte nodig hebben.

Een kokosbiobed of plantensysteem onderhouden is eenvoudig en kan je in principe zelf doen. Wie kiest voor een compactstelsysteem, neemt best een onderhoudscontract. Op die manier blijft een goede werking gegarandeerd.

Een laatste oplossing is een opvangput die op regelmatige tijdstippen wordt leeggemaakt door een erkende firma. In periodes van veel waterverbruik zal de opvangput wel voldoende groot moeten zijn, om te vermijden dat de firma wekelijks moet gebeld worden.

SCHADELIJKE PRODUCTEN

Producten die niet biologisch afbreekbaar zijn, kunnen de werking van een iba verstoren. Daarom is het aangewezen om de groepen daarop attent te maken. Het opstellen van een lijst met schadelijke producten kan daarbij helpen. Wil je helemaal op zeker spelen, dan bied je beter zelf de nodige producten aan.

Producten die problemen kunnen opleveren:

- bepaalde merken van toiletpapier: als het papier niet ontbindt in een glas water, kan het systeem blokkeren.
- niet biologisch afbreekbare schoonmaak- en afwasproducten (staat niet altijd vermeld op het etiket)
- bleekwater
- ontstopper
- maandverband
- white spirit
- aceton
- verven
- ...

STEDENBOUWKUNDIGE VERGUNNING

Bouwen, verbouwen of uitbreiden van gebouwen is in bijna alle gevallen vergunningsplichtig, maar ook voor reliëfwijzigingen en het verplaatsen van grond is een stedenbouwkundige vergunning nodig. Uitzonderingen op deze regel zijn ondergrondse constructies bij vergunde gebouwen, indien ze minstens 1 meter van de zijdelingse en achterste perceelsgrenzen verwijderd zijn. Ondergrondse constructies zijn bijvoorbeeld een hemelwaterreservoir, septische put, bezinkput, waterzuiveringsinstallatie of infiltratiebed. Van de ondergrondse constructies moet wel aangifte worden gedaan bij de milieudienst.

Het plaatsen van een plantensysteem of een kokosbiobed is meestal wel vergunningsplichtig. Voor een uitgraving dieper dan 50 centimeter en/of een gebruikte oppervlakte meer dan 30 vierkante meter is een stedenbouwkundige vergunning immers verplicht. Bij twijfel neem je best contact op met de gemeentelijke dienst stedenbouw.

Controle van de kwaliteit van het afvalwater gebeurt via een meetput.

Meer info

Waterloket:
www.waterloketvlaanderen.be

Vlaamse Milieumaatschappij:
www.vmm.be/water

Ruimtelijke ordening:
www.ruimtelijkeordering.be

Geoloket:
<http://geoloket.vmm.be/zonering>

Keuringen:
www.certipro.be

Wetgeving

Europese kaderrichtlijn 'water'
(22 december 2000)

Decreet 'integraal waterbeleid'
(18 juli 2003)

Handhavingdecreeet
(5 april 1995, aangevuld op 21 december 2007)

Vlarem II
(1 juni 1995, reeds verscheidene malen aangepast)

	RIOLERING ZONDER DRUKLEIDING	RIOLERING MET DRUKLEIDING	PLANTEN-SYSTEEM	KOKOS-BIOBED	COMPACT-SYSTEEM	OPVANGPUT ZONDER OVERLOOP OF INFILTRATIE
Kan om met piekverbruik	zeer goed	zeer goed	goed	goed	moeilijk	goed
Kan om met schadelijke producten	liefst vermijden	liefst vermijden	moeilijk	helemaal niet	helemaal niet	liefst vermijden
Investeringskost	laag	gemiddeld tot hoog	hoog	gemiddeld	gemiddeld	laag
Onderhoudskost	geen	gemiddeld	laag	laag	gemiddeld tot hoog	hoog
Energiekost	geen	gemiddeld tot hoog	laag	laag	gemiddeld tot hoog	geen
Gebruikte oppervlakte	ondergronds	ondergronds	4 tot 7m ² per persoon	2 tot 3m ² per persoon	ondergronds	ondergronds

Het waterloket, waarmee kan ik helpen?

Met alle vragen rond het thema water kan je terecht bij het waterloket van de Vlaamse Milieumaatschappij. Ook wij leggen hen een aantal prangende vragen voor.

Wat moeten jeugdverblijven met hun afvalwater doen?

Wanneer er riolering met een aansluiting op een rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) aanwezig is of wanneer dit in de toekomst wordt voorzien, moeten jeugdverblijven hierop aansluiten. Hoe dit precies moet, vragen ze best na bij de technische dienst of milieudienst van de gemeente. Als er geen aansluiting wordt voorzien, moet het jeugdverblijf een iba plaatsen.

Wanneer je in centraal gebied, geoptimaliseerd buitengebied of collectief te optimaliseren buitengebied ligt, moet je aansluiten op het rioleringsnet. Mag je dan geen iba plaatsen?

Neen, dan geldt er een absolute aansluitingsplicht. Het bouwen van een iba is dan geen optie.

Wie toch een iba wil plaatsen, wordt geconfronteerd met grote pieken in het verbruik, bijvoorbeeld tijdens de zomer. Bestaan hier oplossingen voor?

Het is niet altijd eenvoudig te bepalen welke capaciteit men best kan voorzien. De belasting van een waterzuivering in het jeugdverblijf en de samenstelling van het afvalwater zijn anders dan bij een gezin. Zeer veel afvalwater is afkomstig van toiletten, er is meestal geen afvalwater van een wasmachine enz. In de wintermaanden is de belasting vaak kleiner. Sommige systemen kunnen grotere schommelingen in de belasting goed opvangen. In de praktijk wordt voor een dergelijke installatie vaak een studiebureau aangesproken dat een voorstel doet, aangepast aan de situatie ter plaatse.

Navraag leert ons dat een compactstelsel niet altijd de gewenste resultaten oplevert voor jeugdverblijven omwille van het piekgebruik.

Wanneer het verblijf sporadisch gebruikt wordt, is het soms beter het afvalwater te collecteren in een opvangput zonder overloop of infiltratie en dit regelmatig te laten ophalen door een erkende firma. Op die manier is er geen lozing en blijft alles wettelijk in orde. Lijsten van erkende firma's kan je opvragen bij OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij), te bereiken op het telefoonnummer 015/28.42.84 of via info@ovam.be.

Iba's moeten gekeurd worden. Is Certipro de enige keuringsinstelling?

In België beschikt Certipro als enige instelling over de nodige certificaten om een BENOR-keurmerk toe te kennen. In het buitenland zijn er wel instellingen die een CE-keurmerk kunnen afleveren.

Wie keurt nadien de waterkwaliteit van zo'n iba?

Als de gemeente een subsidie verleent, wordt steeds een

controle op de goede werking uitgevoerd. De keuring van de waterkwaliteit gebeurt immers door de gemeente. Meer informatie vind je bij de gemeente.

Kan je voor een iba of andere installatie een korting op de waterfactuur krijgen?

Vrijstelling of compensatie voor de saneringsbijdrage of afvalwaterheffing zijn mogelijk, maar het huishoudelijk afvalwater van het jeugdverblijf zit hier in principe niet in vevat. Jeugdverblijven die een iba plaatsen, nemen daarom best contact op met de Vlaamse Milieumaatschappij (www.vmm.be) om de specifieke situatie te bekijken.

Zullen de gemeenten overall tegen 2015 een gescheiden riolering kunnen realiseren?

Het Vlaams gewest is niet verplicht, en heeft dus ook niet als doelstelling, om elke straat tegen 2015 van een gescheiden riolering te voorzien. Vanuit zowel ecologisch en economisch standpunt is dit trouwens niet altijd de beste oplossing. De levensduur van een riolering bedraagt bijvoorbeeld 75 tot 100 jaar. Recent geplaatste riolering vervangen is dus geen doelstelling. De timing zal je

kunnen raadplegen in het gebiedsdekkende uitvoeringsplan (terug te vinden op het geoloket).

Moet de gemeente bij de aanleg van nieuwe riolering altijd een gescheiden riolering aanleggen?

Ja, maar er zijn uitzonderingen mogelijk. Ook deze uitzonderingen zal je terugvinden in de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen.

Ligt het jeugdverblijf in individueel te optimaliseren buitengebied en je krijgt geen stedenbouwkundige vergunning voor de aanleg van een plantensysteem of kokosbio-bed, wat moet je dan doen?

Dan moet je op zoek gaan naar andere oplossingen, bijvoorbeeld een ondergronds compactstelsel.

Kan een uitbater gesanctioneerd worden als hij het afvalwater niet zelf zuivert, maar blijft lozen in het oppervlaktewater?

Sancties zijn momenteel enkel mogelijk wanneer de wettelijke verplichting tot het plaatsen van een septische put of iba en het scheiden van afval- en hemelwater niet wordt nageleefd. Dit wordt beschreven in Vlarem.

Wat zijn de mogelijke gevolgen van nalatigheid?

Nalatigheden ten aanzien van de milieuwetgeving kunnen bestraft worden zoals bepaald in het handhavingdecreet. Eerst wordt een pv opgesteld om de inbreuk vast te stellen, waarna een boete volgt.

“De keuze voor een waterzuiveringsinstallatie gebeurt best in samenspraak met een studiebureau dat een voorstel maakt op maat van het project.”

CAMPING HOLSTEENBRON ZONHOVEN

De afvalwaterproblematiek op een camping is vergelijkbaar met die van een jeugdverblijf. Daarom gingen we ook eens een kijkje nemen bij de collega's uit een andere toeristische sector. De zuivering van camping Holsteenbron staat in voor het afvalwater van 91 standplaatsen, met een gemiddelde capaciteit van 270 personen. In de zomer is er een hoge bezetting, in de winter is de camping gesloten.

Voor de afvalwaterzuivering koos de gemeente voor een rietveld. Een keuze waar conciërge Ivo Hemelaer aanvankelijk argwaan voor had, vandaag is hij laaiend enthousiast. Het systeem, geplaatst in 2000, werkt perfect en kent noch geur-, noch lawaaihinder. Niet onbelangrijk voor wie rustig wil kamperen. Het is zelfs een meerwaarde: het is een mooi bloemenperk met een aantrekkingskracht voor bijvoorbeeld vogels en bijen. Ongedierte zoals ratten en muggen komen er niet.

Op de vraag of schadelijke producten het systeem niet ontregelen, is Ivo duidelijk. Er is weinig controle op wat de kampeerders in het afvalwater lozen, maar zolang de schadelijke producten niet de bovenhand krijgen, is er geen probleem. Over het gebruik van schoonmaak- en afwasproducten staat in het kampeerreglement niets vermeld. Enkel voor de chemische toiletten uit caravans is een aparte afvoer voorzien. Dit water komt in een centrale beerput terecht die wordt leeggehaald door een erkende firma.

Het rietveld bestrijkt een oppervlakte van 3 000 m². Het dient niet louter voor de camping. Ook de cafetaria, waar fietstoeristen komen, is erop aangesloten. Daarenboven is het nog berekend op een eventuele aansluiting van de jeugdlokalen en enkele huizen in de omgeving.

Flakbij het sanitair bevindt zich een verzamelput. Daarin bevindt zich een pomp die het verzamelde afvalwater vermaalt en 150 m verder in het rietveld spuit. Het riet zet het ingespoten slib om in compost. Dit proces vergt enige tijd. Daarom wordt afwisselend rietveld A en B bevoeid. Het rietveld wordt geplaatst in een bekken met een doorsnede van 80 cm en is gevuld met diverse lavastenen. Het water sijpelt zo langzaam tot de bodem en wordt via een buizensysteem afgeleid naar de hoofdzuivering. De hoofdzuivering gebeurt in een tweede bekken met een doorsnede van 30 cm, beplant met moerasplanten en eveneens gevuld met lavastenen. Tijdens die fase wordt voornamelijk zuurstof toegevoegd. Uiteindelijk komt het water in een controleput en wordt het afgeleid naar de vijver.

Het gezuiverde afvalwater werd in de beginfase gecontroleerd door een firma. Daaruit bleek het systeem de vooropgestelde normen gemakkelijk te halen. Qua onderhoud moet enkel in de maand april het rietveld gemaaid worden. Het disfunctioneren van de vermaalpomp wordt aangegeven met een verklikkerlicht. Om het vastlopen te voorkomen, wordt in de damestoiletten gevraagd de hygiënische producten in een emmer te deponeren. Voor het toiletpapier wordt gekozen voor het goedkoopste product met weinig lijm.

De vermaalpomp wordt aangestuurd door een schakelbord.

Lavasteen zorgt voor het filteren van het afvalwater.

Het gefilterde water vloeit naar de hoofdreiniging (fase 2).

Planten zuiveren water

Om wegwijs te raken in de diverse systemen van waterzuivering, gingen we op de koffie bij Lode Bourez. Hij is aannemer en gespecialiseerd in de aanleg van rietvelden. Een verhaal uit de dagelijkse praktijk dus.

Hoe verloopt het zuiveren van afvalwater?

Het plantenzuiveringstation, zoals wij die plaatsen, zuivert in drie fasen. Alle afvalwater van het gebouw wordt verzameld in een pompput van waaruit een vermaalpomp wekelijks afwisselend 100 l afvalwater stuwt naar rietveld A of rietveld B. Centraal in het rietveld wordt het vermaalde afvalwater ingespoten. Het water sijpelt door de filter, opgebouwd uit lavastenen van diverse afmetingen. De vaste bestanddelen blijven op het rietveld en vormen na verloop van tijd een puinkegel geurloze compost. Het voorgereinigde water vloeit vervolgens naar een tweede bekken waar een twintigtal verschillende moerasplanten zorgen voor de verdere zuivering. Daarna wordt het gezuiverde water afgeleid naar een vijver of gracht of infiltreert het in de bodem.

Heb je dan ook zicht op het resultaat van de zuivering?

Ja. Tussen de hoofdreiniging en de uitloop zit een meetput waar je gemakkelijk een staal kunt nemen. Daaruit blijkt

dat de waterkwaliteit voldoet aan de Vlaamse milieunormen.

Verloopt het zuiveren met dit type al-tijd zo?

In grote lijnen wel. Het grote verschil tussen ons type plantenzuivering en andere zit hem in de voorreiniging van het afvalwater. Bij andere plantensystemen wordt eerst nog een septicke put of vetafscheider geplaatst.

Verschilt de werking veel met een compactstelsel?

In een compactstelsel vind je eveneens drie fasen terug. Het afvalwater komt eerst terecht in een ruimte waar de vaste bestanddelen door bacterielevens vloeibaar worden. Daarna vloeit het water met een constante hoeveelheid naar de beluchtingskamer. Daar bevindt zich een beluchte bacteriefilter met organismen die voor de verdere afbraak van het afvalwater zorgen. Vervolgens komt het water terecht in een derde ruimte, de nabezinkkamer. Door bezinking wordt slib en gezuiverd afvalwater gescheiden. Het gezuiverd afvalwater wordt geloosd in het oppervlaktewater, het slib wordt overgepompt naar de eerste kamer, de voorbezinkkamer.

De voorbezinkkamer, de beluchtingskamer en de nabezinkkamer zijn aparte met elkaar verbonden citernes in beton

of kunststof (PE). Sinds kort kunnen de drie compartimenten ook in één grote citerne verwerkt zitten. Of dit laatste gemakkelijk te onderhouden is, valt te betwijfelen.

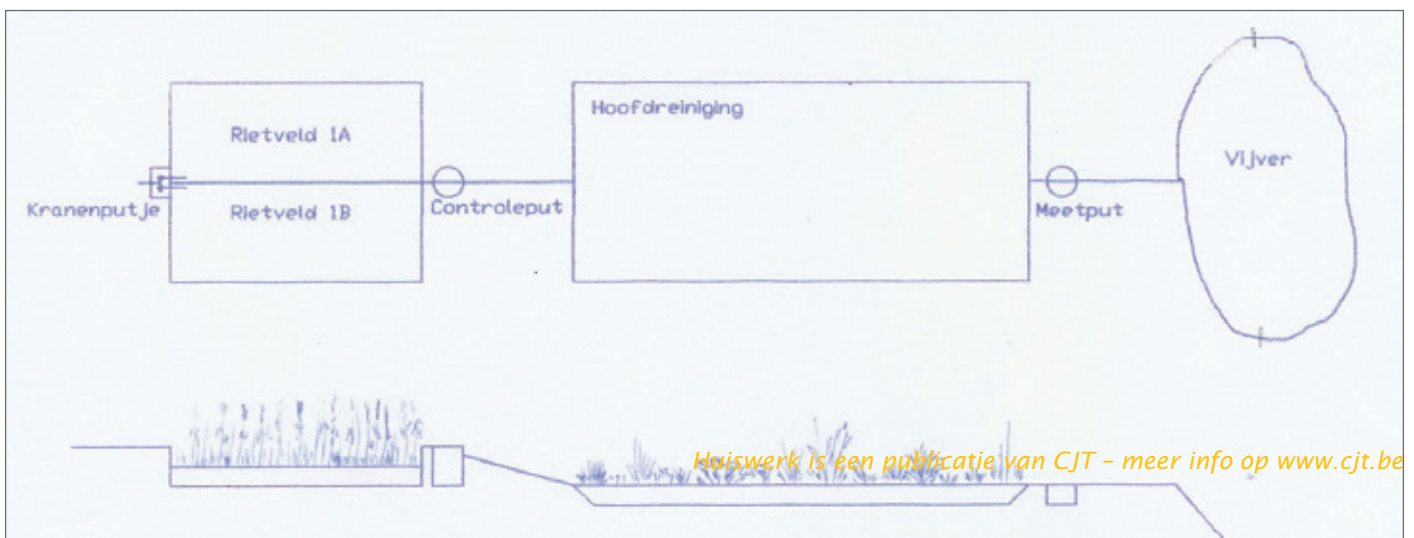
En hoe werkt een kokosbiobed?

Een kokosbiobed is als een plantensysteem, maar gebruikt als drager voor de bacteriën een organisch materiaal, namelijk kokosknippers in plaats van een inertmateriaal als lavastenen. Ook wordt de zuurstof ingebracht met een beluchtingsstelsel, terwijl in een rietveld de planten via hun wortels de bacteriën van zuurstof voorzien.

In een kokosbiobed zitten de drie fasen ook verwerkt. De eerste fase gebeurt in een septicke put voor toiletten en een vetafscheider voor het andere afvalwater. Daarna wordt alles overgepompt naar het kokosbiobed. Daar wordt het water verder gezuiverd. Het nadeel van kokos is dat het verteert, waardoor het op regelmatige tijdstippen moet worden bijgevuld. Dit verhoogt de onderhoudskosten.

Een jeugdverblijf heeft een specifieke werking, het ontvangt grote en kleine groepen op diverse tijdstippen. Soms ligt de verhuur, bijvoorbeeld in de winter, volledig stil. Welk systeem kan zo'n wisselende belasting het best aan?

Een plantensysteem. Stopt of vermindert

Een kraan laat toe het water te verdelen over rietveld A en B.

Het afvalwater wordt geloosd in het rietveld.

In de meetput kunnen stalen genomen worden.

de toevloed van afvalwater, dan kunnen de organismen een lange tijd verder leven in hun natuurlijke omgeving. Ook een piekverbruik kan beter worden opgevangen doordat het volume van een rietveld veel groter is. Hoe groter het volume van het plantensysteem en hoe langer de af te leggen weg, des te beter het station een piekbelasting aankan.

Een compactstelsel is daarentegen artificieel. Dit systeem boostst ondergronds het plantensysteem na en is volledig afhankelijk van het geleverde afvalwater. Een goede inschatting van het debiet is bij een compactstelsel zeer belangrijk. Zowel een teveel als een tekort aan afvalwater ontregelt het systeem. Als tussenoplossing kan eventueel een buffer worden ingebouwd, maar dat verhoogt opnieuw de investeringskost.

Ook chemische producten zoals bleekwater, white spirit of ontstopper ontregelen het systeem?

Klopt. Zeker voor de bacteriën in een compactstelsel zijn de producten schadelijk. Sterven de bacteriën af, dan moet het systeem onherroepelijk heropgestart worden, wat duur kan uitvallen. Voor plantensystemen zijn chemische producten eveneens te mijden. Toch is dit systeem iets minder gevoelig. Een foute handeling hoeft niet onmiddellijk zware gevolgen te hebben.

Wat is de maximumcapaciteit voor een rietveld?

Het is belangrijk het juiste aantal inwonerequivalenten (IE) te berekenen. Dit gebeurt o.a. op basis van het aantal bedden, het aantal douches en de aanwezigheid van een keuken. Hoe hoger de capaciteit van het jeugdverblijf, hoe groter het rietveld moet zijn. Voor 5 IE is een oppervlakte van 7 m² nodig per IE, voor 20 IE daalt dit tot 4 m² per IE. Toch is dit niet absoluut en moet elk project afzonderlijk bekeken worden. Omdat een jeugdverblijf met een specifiek piekverbruik zit,

moet hier eerder gekeken worden naar de effectieve verhuur dan naar de totale binnencapaciteit. Bovendien daalt het aantal vierkante meter met een stijgende capaciteit. In Duitsland zijn dergelijke plantensystemen gebouwd voor 1 000 IE.

Naar geurhinder toe lijkt een ondergronds compactstelsel ons de beste oplossing.

Fout. Het zuiveren van afvalwater via een rietveld stinkt niet omdat het bijna onmiddellijk verwerkt wordt. Vergelijk het met een emmer vuil water. Vuil water stinkt pas wanneer het meerdere dagen blijft staan. De wachttijd is beperkt, want vanaf 100 l water wordt overgepompt naar het rietveld. Eenmaal in het rietveld

duurder in vergelijking met een compactstelsel. Een plantensysteem vergt veel materiaal en er komt heel wat handenarbeid bij kijken. Voor een modaal gezin kost een plantensysteem gemiddeld 8 000 euro. Hoe groter het plantensysteem, hoe duurder het wordt. Toch is deze meerkost niet lineair. Bijvoorbeeld: pomp en meet- en controleputten blijven dezelfde kost voor een IE van 5 of een IE van 50. Eenmaal het plantensysteem functioneert, is het onderhoud beperkt tot een jaarlijkse controle van de pomp en een maaibeurt van de planten. Na ongeveer 30 jaar moet de compost verwijderd worden en kan het in de tuin verwerkt worden. Werkt een compactstelsel daarentegen niet naar behoren, wat bij een jeugdverblijf niet on-

“Een rietveld is geen stinkvijver.”

blijft het vermaalde afvalwater niet staan. Daar dringt het de bodem in en wordt het afgeleid naar het tweede bekken. Ook daar blijft het water ondergronds. Een rietveld is dus geen stinkvijver.

Ook de puinkegel is geurloos. Vergelijk dit met een weide vol koeienvlaaien, deze stinkt ook niet. Enkel wanneer de mestput wordt uitgereden op het land, stinkt het.

Hoe minder het afvalwater verdund is, hoe beter de zuivering. Geldt dit ook voor een rietveld?

Dat geldt inderdaad ook voor een rietveld. Hemel- en afvalwater moet dus maximaal worden gescheiden. Enkel het hemelwater dat rechtstreeks in het rietveld komt, wordt mee gefilterd. Maar dit heeft geen invloed op de kwaliteit van het gezuiverde afvalwater.

Wat is de kostprijs van een plantensysteem?

Het plaatsen van een plantensysteem is

denkbaar is, dan kost een voortdurende heropstart van het systeem handenvol geld. Vooral de aankoop van bacteriën is duur. Bovendien moet jaarlijks het slib verwijderd worden.

Welke gouden tip geef je aan uitbaters die een plantensysteem willen plaatsen?

Laat een plantenzuivering aanleggen door een professionele firma met goede referenties. Om de kosten te vermindere, kunnen bepaalde werken wel door de uitbater zelf worden uitgevoerd, maar dan onder supervisie van de leverancier. Zo blijft de garantie op een goede werking gelden.

Daarnaast moeten de bekkens waterdicht zijn. Soms worden hiervoor nog pvc of rubberen vijverfolies gebruikt. Nu blijken deze folies niet bestand te zijn tegen knaagdieren en de rizomen (wortelstokken) van het riet. Daarom wordt best gebruik gemaakt van een huisvuilbelfolie, een hard plastic zoals HDPE.

Het kostenplaatje

DE SUBSIDIEMOGELIJKHEDEN OP EEN RIJTJE

Het aansluiten op de riolering, het installeren van een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater of het aanwenden van hemelwater hangt samen met een financiële meerkost. Een kost die voor het jeugdverblijf geen zichtbare meerwaarde biedt. Gelukkig moet je deze kost als uitbater niet altijd volledig zelf dragen en kan je aankloppen bij een of meerdere overheidsinstanties.

Erkende en principieel erkende jeugdverblijven kunnen voor werken rond het waterhuishouden een dossier indienen bij Toerisme Vlaanderen, dit via het decreet 'toerisme voor allen'. Zowel de aansluiting op de riolering als het plaatsen van een compactstelsysteem, een plantensysteem of een kokosbiobed komen hiervoor in aanmerking. Op die manier kunnen de infrastructuurwerken gesubsidieerd worden tot maximaal 40 %.

In de provincie West-Vlaanderen worden uitbaters van jeugdverblijven bijkomend gestimuleerd om energie-, milieu- en waterbesparende maatregelen te nemen. Specifieke uitgaven in het kader van deze maatregelen worden beloond met een subsidie van maximaal 40 % van de geraamde subsidiabele kosten met een maximumbedrag van 25 000 euro en voor de kustgemeenten van 40 000 euro. De precieze voorwaarden kunnen opgevraagd worden via 050/40.33.28.

De gemeente of de rioolbeheerder geven soms financiële en/of logistieke ondersteuning. De manier waarop deze ondersteuning wordt gegeven, kan verschillen van gemeente tot gemeente.

- Zo nemen bepaalde gemeentes of rioolbeheerders, omwille van het gelijkheidsprincipe, de individuele zuiveringsplicht op zich waardoor de aanleg, het onderhoud en het beheer van de individuele behandelingsinstallaties voor afvalwater tot hun takenpakket behoort. Als vergoeding voor de verbruikte stroom staat dan een kwijtschelding van de milieuheffing.
- Een andere vorm van financiering is het subsidiëren van de aankoop en het onderhoud op voorwaarde dat het een BENOR-gecertificeerde iba is, gekoppeld aan een onderhoudscontract.
- Gelden bovenstaande maatregelen in jouw gemeente enkel voor individuele burgers, dan kan je als uitbater misschien nog genieten van de voordelen van de gezamenlijke aankoop van de installaties door gemeenten.
- Moet je zelf de iba aankopen, dan kan misschien het beheer ten laste komen van de gemeente of rioolbeheerder?

Voor het hergebruik van hemelwater zoals het plaatsen van een regenwaterput of een infiltratievoorziening geven sommige gemeenten ook een subsidie. Informatie vind je op www.premiezoeker.be. De aansluiting op de riolering, al dan niet door middel van een drukleiding, wordt veelal niet gesubsidieerd.

DE KOSTPRIJS VAN EEN COMPACTSYSTEEM

Wie het kostenplaatje voor een compactstelsysteem wil berekenen, moet rekening houden met verschillende kosten:

- investeringskost: aanschaf en installatie van het compactstelsysteem
- exploitatiekost: energiekost, toevoegproducten, ruimings- en slibverwerkingskost en de onderhoud- en controlekosten
- verwerkingskost: verwijderen en verwerken van de installatie op het eind van de levenscyclus

Cijfers geven is niet gemakkelijk, ons onderzoek leverde alvast volgende weetjes op:

- De kostprijs van een compactstelsysteem varieert tussen 1 750 en 6 000 euro. Voor de installatie moet je nog eens op gemiddeld 2 000 euro rekenen. Deze prijs kan eventueel zakken als je een aantal werken (bijvoorbeeld graven) zelf kan uitvoeren.
- Slib moet af en toe verwijderd worden. Hiervoor moet je rekenen op ongeveer 150 euro.
- Een onderhoudscontract is aangewezen. Gemiddeld kost dit 200 à 300 euro jaarlijks.
- De verwerkingskost is vandaag moeilijk te bepalen. Dit is afhankelijk van de technieken die in de toekomst zullen beschikbaar zijn.

Bron: *belflow*

FLOW-FORMS

De aanwezigheid van zuurstof in water verbetert de waterzuivering. Om de opname van zuurstof in water te bekomen, kan eventueel gekozen worden voor een Flow-form. Dit is een wervelschaal die door zijn vorm het water in beweging brengt, waardoor zuurstof wordt opgenomen. Het kan eventueel geplaatst worden tussen de verschillende zuiveringsstadiën. Een Flow-form biedt esthetisch een meerwaarde maar heeft wel een aardig prijskaartje.

VRAAG HET AAN ...

Elk kwartaal krijgen we tientallen vragen van uitbaters over uiteenlopende thema's. In HuisWerk telkens een beknopte bloemlezing van vragen en antwoorden die ook voor andere uitbaters interessant kunnen zijn.

WANNEER WORDT EEN ERKENNING VERPLICHT?

Ook al is een erkenning door Toerisme Vlaanderen omwille van een aantal redenen een aanrader, tot op vandaag is deze erkenning niet verplicht om op een wettelijke manier een jeugdverblijf uit te baten. Daar komt binnenkort voor een aantal categorieën verandering in.

In 2008 werd namelijk het nieuwe logiesdecreet gestemd in het Vlaams parlement en de uitvoeringsbesluiten zullen volgen in de loop van 2009. Daarin zal sprake zijn van 1 januari 2010 als datum waarop alles in voege treedt. Er is echter ook een overgangperiode van drie jaren voorzien. Concreet wordt 1 januari 2013 dus de datum waarop iedereen in orde moet zijn.

Door dit decreet wordt het in principe verplicht voor jeugdverblijfcentra om erkend te zijn binnen het decreet 'toerisme voor allen'. Enkel jeugdlokalen kunnen onder bepaalde voorwaarden vrijgesteld worden van deze verplichting. Meer bepaald moet dan aan alle onderstaande voorwaarden voldaan zijn:

- het gebouw wordt ook gebruikt als lokaal voor een erkende jeugdvereniging
- er wordt enkel verhuurd aan andere erkende jeugdverenigingen
- er wordt jaarlijks niet meer dan 60 kalenderdagen verhuurd in functie van overnachtingen

Alle andere jeugdverblijfcentra zullen vanaf 2013 dus erkend moeten zijn door Toerisme Vlaanderen of de deuren moeten sluiten.

HEBBERN JEUGDVERBLIJFCENTRA TYPE C EEN BEDRIJFSREVISOR NODIG?

In principe niet. De vzw-wetgeving vereist dit enkel voor heel grote vzw's en Toerisme Vlaanderen is bij de verantwoording van de subsidies tevreden met een jaarlijks financieel verslag ingevuld door de uitbater.

Enkel de Afdeling Jeugd legt sinds kort een extra verplichting op aan jeugdverblijfcentra die personeelssubsidies ontvangen. Zij moeten hun financieel verslag laten vergezellen door een verslag van een bedrijfsrevisor (lid van het Instituut der Bedrijfsrevisoren) of een beëdigd accountant. Bij twijfel wat precies verwacht wordt, kan je best contact opnemen met de Afdeling Jeugd (tel. 02/553.42.69).

KUNNEN OOK JEUGDLOKALEN GENIETEN VAN HET VERMINDERD BTW-TARIEF?

Voor verbouwingen geldt in principe een btw-tarief van 21 %. Bepaalde jeugdverblijfcentra kunnen echter genieten van een verminderd tarief van 6 %. Voorwaarden zijn:

- gebouw ouder dan vijf jaren
- werken uitgevoerd door geregistreerd aannemer
- geen bijkomende diensten zoals maaltijden of verplichte schoonmaak

Voor huizen die bijvoorbeeld maaltijden aanbieden, is er dus geen discussie. Zij voldoen niet aan de derde voorwaarde en betalen dus altijd 21 %.

In HuisWerk 11 verwezen we ook naar een parlementaire vraag over jeugdlokalen. Ook hier is de wetgeving nog altijd duidelijk: scoutslokalen, speelpleinwerkingen e.d. betalen eveneens 21 %.

Wat nu echter als een gebouw tegelijk jeugdlokaal en jeugdverblijf is? Daarover zou wat verwarring kunnen bestaan, maar navraag levert ook deze keer een duidelijk plaatje op. Een jeugdverblijf dat aan de voorwaarden voldoet om van een verminderd btw-tarief te genieten, mag geen andere functies hebben waarvoor wel een btw-tarief van 21 % geldt. Een jeugdlokaal zal dus steeds 21 % btw betalen, ongeacht of er veel of weinig verhuur aan andere jeugdgroepen plaatsvindt.

MOETEN GEBRUIKERS VAN DE STATISTIEKENMODULE HET WERKINGSVERSLAG VAN DE AFDELING JEUGD NOG INVULLEN?

Wie de statistiekenmodule gebruikt, moet sinds begin 2008 zelf geen formulieren meer opsturen naar Toerisme Vlaanderen en ADSEI (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie). Een mooie tijdsbesparing dus.

Uitbaters die subsidies ontvangen van de Afdeling Jeugd daarentegen, moeten wel nog zelf het werkingsverslag invullen en opsturen tegen 1 februari. Zij kunnen op de pagina van de statistiekenmodule klikken op "Cijfers Afdeling Jeugd". De meeste cijfergegevens die je nodig hebt om in te vullen op het werkingsverslag, zijn dan te raadplegen en je kan ze zelfs downloaden in een exceldocument. Twee zaken vind je niet terug via de statistiekenmodule:

- Voor jeugdverblijven type A of B worden de contactgegevens opgevraagd van de groepen die verbleven hebben in de maanden juli of augustus.
- Voor jeugdverblijven type C wordt het aantal overnachtingen in volpension opgevraagd. Als je niet over exacte cijfers beschikt, neemt de Afdeling Jeugd ook genoegen met een realistische schatting door de uitbater.

HUIS IN DE KIJKER

Kriekepitte, de schat van KSA Reinaart

Kenners van de middel nederlandse literatuur moeten we het ongetwijfeld niet vertellen, maar bij "Kriekepitte" in het Waasland ligt een schat. Op aanwijzing van de vos Reynaerde trok HuisWerk op schattenjacht. Een schat vonden we niet, maar wel het jeugdverblijfcentrum van KSA Reinaart in Sint-Niklaas.

Toegegeven, een echte schattenjacht was het niet, maar het was toch een beetje een zoektocht om de lokalen van KSA Reinaart te vinden. Dat beseft ook Hans Blomme, de kersverse verantwoordelijke voor de verhuur van hun lokaal Kriekepitte.

"Onze ligging heeft inderdaad zo zijn voor- en nadelen. Ons lokaal ligt echt midden in de velden en tussen de boomgaarden. De kans dat onze groepen dus iemand storen, is wel heel erg klein. Voor wie rustig en ongestoord wil spelen, is ons speelplein en lokaal dus perfect. Helaas heeft onze ligging ook enkele nadelen."

STAPPEN MAAR

"Qua bereikbaarheid liggen onze lokalen niet echt optimaal. Wie met de auto komt, moet door het gebrek aan signalisatie even zoeken. Daar kunnen we helaas zelf niet veel aan veranderen, al hebben we wel twee nieuwe borden besteld om aan de oprit van ons domein te plaatsen. Het station van Sint-Niklaas ligt in vogelvlucht niet zo heel ver uit de buurt, maar te voet is het toch een paar kilometer stappen. Gelukkig is er wel een bushalte in onze straat, maar zelfs dan is het voor de groepen nog een eindje stappen."

Het jeugdverblijfcentrum ligt immers nog een paar tientallen meters van de openbare weg en is enkel te bereiken via een hobbelige veldweg. Om die berijdbaar te houden, wordt alle verblijvende groepen gevraagd om op straat te parkeren en de weg naar het lokaal te voet af te leggen. Enkel de wagens met materiaal en bagage mogen tot aan het gebouw rijden om te laden en lossen. Met de wagen het speelterrein naast het gebouw oprijden is al helemaal uit den boze. Dit wordt bestraft met het inhouden van (een deel van) de waarborg.

Het speelterrein van Kriekepitte is zo'n 3 500 vierkante meter groot, maar voor grote groepen en de eigen werking is dat soms toch aan de krappe kant. De boomgaarden, akkers en weiden rondom het centrum bieden niet meteen een alternatief, maar daar komt in de toekomst mogelijk verandering

in. Aan de overkant van de baan is de bouw van een nieuwe woonwijk gepland. Daarin is ook plaats voor een speelterrein of speelbos voorzien. En belangrijker: ook de jeugdbewegingen zullen er welkom zijn.

ONGEWENST BEZOEK

De rustige, maar afgelegen ligging van Kriekepitte heeft nog een ander nadeel. Zo vormt het lokaal een makkelijke prooi voor vandalen en dieven.

"De voorbije jaren kregen we al een drietal keren ongewenst bezoek over de vloer. Dat leverde vooral wat schade aan ons gebouw op zoals een gebroken raam. Waardevolle spullen hebben we immers niet echt staan in ons lokaal. Bovendien zit het meeste van ons materiaal achter slot en grendel in kasten. Slechts enkele leiders hebben toegang tot de sleutels."

De sleutels zijn wel altijd aanwezig. KSA Reinaart beschikt over een kleine kluis met elektronische cijfercode, waarin ze worden bewaard. "Dat is echt handig aangezien we met z'n drieën zijn om groepen te ontvangen en buiten te laten. Daardoor loop je eigenlijk het risico dat één persoon de sleutels nog op zak heeft wanneer een andere verantwoordelijke de volgende groep ontvangt. Nu zijn alle sleutels steeds aanwezig in het lokaal en maakt het dus niet uit wie van ons drie de groepen toegang tot de lokalen geeft."

EIGEN WERKING GAAT VOOR

Kriekepitte is erkend als jeugdverblijfcentrum type A met een maximumcapaciteit van 45 personen en is vooral erg in trek bij andere jeugdbewegingen. Met uitzondering van enkele kalmere periodes, is het centrum bijna elk weekend verhuurd. Toch komt de eigen werking daardoor niet in het gedrang.

"We vragen onze huurders heel uitdrukkelijk om op zondagen laatste tegen 13 uur te vertrekken. Onze eigen werking start immers om 14 uur en we hebben ons terrein en lokalen nodig voor onze activiteiten. We hebben deze voorwaarde ook heel duidelijk in ons contract opgenomen. De meeste groepen hebben daar overigens geen enkel probleem mee. Zij willen op zondag immers zelf tijdig terug thuis zijn met hun leden. Voor groepen die in de zomer op kamp komen in Kriekepitte, geldt deze voorwaarde overigens niet."

Met uitzondering van hun eigen website en de last minutes van www.jeugdverblijven.be, maakt Kriekepitte niet echt reclame voor de verhuur van hun centrum. Toch betekent dat niet dat de verhuur van hun lokalen bijkomstig is. KSA

Reinaart vindt deze activiteit een absolute meerwaarde voor hun lokaal en niet enkel op financieel vlak.

“De inkomsten zijn natuurlijk altijd mooi meegenomen, maar de verhuur van je lokalen heeft ook nog andere voordelen. Zo ben je als groep verplicht om je gebouwen steeds proper te houden. Wie een vuil lokaal verhuurt, mag er namelijk zeker van zijn dat het nog vuiler wordt teruggegeven. Als verhuurder zal je ook sneller bepaalde dingen vernieuwen of renoveren. Voor jezelf kan je soms wat minder kritisch zijn, maar huurders verwachten dat het lokaal in orde is.”

INVESTEREN IN DE TOEKOMST

Dat heeft KSA Reinaart alvast goed begrepen. De voorbije jaren werd er stevig geïnvesteerd. Kriekepitte werd gebouwd in 1970 en was na al die jaren aan een grondige opknapbeurt toe.

Het sanitair blok, de elektriciteit en verwarming werden intussen al vernieuwd en overall werd dubbel glas geplaatst. Maar daar blijft het niet bij. Ook in 2009 staan er nog heel wat werken op stapel.

Tussen februari en april 2009 wordt het gebouw niet verhuurd. In die periode wordt de keuken compleet uitgebrouwen en vervangen door een nieuw exemplaar. Voorts wordt er naast het gebouw een terras en fietsenstalling aangelegd en krijgen de muren buiten nieuwe voegen.

Al dat werk kost natuurlijk handenvol geld. Gelukkig staat KSA Reinaart er niet alleen voor. Verrassend genoeg rekent Kriekepitte niet op infratructuursubsidies van Toerisme Vlaanderen. De stad Sint-Niklaas doet namelijk zelf zware inspanningen om al hun jeugdverenigingen veilig en modern te huisvesten. Als KSA-lokaal profiteert ook Kriekepitte daar van mee. Verder doet ook de provincie Oost-Vlaanderen nog een duit in het zakje. Met al deze inspanningen in gedachten staat Kriekepitte in 2010 ongetwijfeld een prachtig 40-jarig jubileum te wachten.

KRIEKEPITTE PRAKTISCH

Adres: Weynstraat 70 bus A – 9100 Sint-Niklaas

Erkenning: type A

Totale oppervlakte: 5 000 m²

Capaciteit: 45

Formule: zelfkook

Huiswerk is een publicatie van CJT – meer info op www.cjt.be

Over bouwen en gebouwen

ENERGIEPRESTATIES BIJHOUDEN

Sinds 1 januari 2009 is het wettelijk verplicht om bij de verhuur van een gebouw een EPC (energieprestatiecertificaat) af te leveren. Zo'n EPC is eigenlijk een rapport dat de energiezuinigheid van een gebouw beschrijft. Het EPC wordt opgesteld door een erkende energiedeskundige.

Dit lijkt op het eerste zicht gevolgen te hebben voor de toeristische sector en dus ook voor de jeugdverblijven, maar gelukkig zijn er ook uitzonderingen voorzien. Als er niet langer dan twee maanden verhuurd wordt aan eenzelfde huurder, is er geen certificaat vereist. Gebouwen zonder verwarming zijn sowieso vrijgesteld. Trouwens, voor publieke gebouwen is het sinds begin 2009 verplicht om een EPC op een zichtbare plaats uit te hangen. Ook hier echter vallen jeugdverblijfcentra onder een lijst van uitzonderingen, zodat het uithangen van een EPC evenmin een verplichting is.

Enkel bij verkoop van een gebouw, dus ook een jeugdverblijf, zal de verkoper verplicht worden om een EPC voor te leggen aan de koper. Hier is enkel een uitzondering voorzien voor gebouwen zonder verwarming.

Daarnaast is er ook het Energieprestatiebesluit. Dit besluit legt de criteria op waaraan isolatie en ventilatie moet voldoen bij nieuwbouw of grotere verbouwingen. Jeugdverblijfcentra worden in dit besluit niet duidelijk benoemd, waardoor we volgens de bevoegde amb-

tenaren terechtkomen in de categorie "evenementenhallen en vergaderzalen". Deze hebben echter de strengste eisen. Momenteel wordt deze problematiek dan ook aangekaart bij het Vlaams Energieagentschap. We houden je op de hoogte.

SUBSIDIES VOOR DAKISOLATIE

Particulieren die dakisolatie aanbrengen in hun jeugdverblijfcentrum, kunnen sinds 1 januari 2009 een bijkomende premie krijgen van 500 euro. Het is niet verplicht om te werken met een geregistreerd aannemer, je kan de werken gerust zelf uitvoeren. Je hoeft evenmin eigenaar van het gebouw te zijn om in aanmerking te komen.

De aanvraag verloopt via de netbeheerder die ook premies geeft per vierkante meter dakisolatie. De netbeheerder stuurt de aanvraag automatisch door naar het

Vlaams gewest, zodat de aanvraag niet dubbel hoeft te gebeuren.

De belangrijkste beperking voor jeugdverblijven geldt voor verenigingen: vzw's of bvba's komen nl. niet in aanmerking, de premie geldt enkel voor particuliere uitbaters.

Daarnaast is het opletten geblazen voor jeugdverblijfcentra die infrastructuursubsidies ontvangen van Toerisme Vlaanderen. Het decreet 'toerisme voor allen' stelt immers duidelijk dat niet kan gecumuleerd worden met andere Vlaamse subsidies. Een premie van de netbeheerder of de gemeente is dus geen probleem, de Vlaamse premie van 500 euro wel. Er zijn dan twee mogelijkheden: ofwel wordt de Vlaamse premie van 500 euro niet aangevraagd, ofwel wordt het gedeelte dakisolatie weggehaald uit het subsidiedossier bij Toerisme Vlaanderen. In de meeste gevallen zal het interessanter zijn om de premie niet aan te vragen en 40 % van de factuur te laten subsidiëren door Toerisme Vlaanderen.

Meer informatie op www.premiezoeker.be of www.energiesparen.be. Je ontdekt er wellicht ook andere mogelijke premies voor de werken die je wilt uitvoeren.

JEUGDVERBLIJVEN, ZONERING EN VERGUNNINGEN

In de zomer van 2007 gaf de Vlaamse regering opdracht aan een task force om een ruimtelijk afwegingskader op te stellen voor jeugdverblijfcentra. De task force is samengesteld uit verschillende kabinetten, ambtenaren en vertegenwoordigers van de sector. Eerste taak van de task force was het inventariseren van de problematiek. Daartoe schakelde Toerisme Vlaanderen het studiebureau Adoplan in en werd in de eerste helft van 2008 elk jeugdverblijfcentrum bezocht. Ondertussen is het rapport zo goed als klaar. Om de laatste fouten weg te werken, ontvangt elke uitbater nog de besluiten voor het eigen jeugdverblijfcentrum en is er mogelijkheid om te reageren. Mocht je nog fouten ontdekken, is het uiteraard belangrijk dat je dit zo snel mogelijk doorgeeft.

In HuisWerk 14 staan we hopelijk opnieuw een stuk verder en kunnen we uitgebreider verslag uitbrengen over de richting die de Vlaamse regering wil uitgaan.

Jeugdtoerisme in de media

Met de regelmaat van de klok vinden we jeugdverblijven terug in de vaderlandse pers. In HuisWerk maken we telkens een selectie uit de meest in het oog springende berichten.

DE BOUWERS

De scouts Sint-Lutgardis uit Hofstade bij Aalst werden de eerste laureaten van de wedstrijd "De Bouwers" van Studio Brussel. Hun lokaal, dat ook terug te vinden is op www.jeugdverblijven.be, werd tijdens de voorbije herfstvakantie op vijf dagen tijd omgevoerd tot een "modern, warm nest". StuBru zorgde voor een legerij van vakmensen die samen met de plaatselijke vrijwilligers het lokaal ombouwden tot een energiezuinig en milieuvriendelijk gebouw. De radiozender stuurde elke dag ook enkele BV's richting Hofstade. Flip Kowlier, Nailpin en 2 Fabiola hielden er met wat leuke liedjes en beats de sfeer in, terwijl andere bekende namen zoals Hans Otten en Filip Meirhaeghe de handen uit de mouwen kwamen steken. Het resultaat mocht er dan ook zijn.

De gelukkige 'bouwers' van Scouts Sint-Lutgardis.

GROEN GEWELD

Het harde werk van De Bouwers inspireerde de scouts van Hofstade nog tot een nieuwe actie. Onder het motto "Een mooi nieuw lokaal in een mooie omgeving" besloten ze de omgeving rond hun kamphuis op te ruimen. Stad Aalst hielp hen in de vorm van gratis vuilniszakken. Daarvan werden er maar liefst 50 stuks gevuld. "De toekomst van een leefbare aarde is een taak voor iedere bewoner van de planeet, dus ook voor ons", besloot groepsleider Maarten Durie hun jaarlijkse actie.

Ook in het West-Vlaamse Loppem zijn ze zich bewust van de natuur rondom hun centrum. Onder de noemer "Groen Geweld" pakte Hopper jeugdverblijfcentrum Merkenveld op 17 november de talrijke rododendrons in het bos op hun domein aan en werden enkele streekeigen bomen aangeplant. Op die manier krijgen inheemse bomen meer groeikansen. De actie van Merkenveld kaderde in de "Dag van de Natuur" en kwam tot stand in samenwerking met de mensen van de Bosgroep Houtland.

LEVENSWERK VERNIELD

Minder goed nieuws bereikte ons vanuit Limburg. In de nacht van 12 op 13 december werd Kamphoeve De Winner door een brand compleet verwoest. Op het moment dat de vlammen toesloegen, logeerde er gelukkig geen groep in het gebouw. Ook uitbaters Henri Bollen en Mia Swinnen bleven ongedeerd. Op het moment van de brand sliepen ze in hun woonhuis naast de hoeve.

Kamphoeve De Winner was gedurende 40 jaar een gekend adres voor jeugdbewegingen en scholen en daarmee één van de oudste bivakplaatsen in België. Hoe het nu verder moet, is nog niet duidelijk. Henri en Mia weten dat het op hun leeftijd (79 en 74) niet evident is om nog opnieuw te beginnen, hoe graag ze het ook deden. Hun kinderen denken wel aan een doorstart, maar willen eerst alle opties eens rustig bekijken. De groepen die de hoeve hadden geboekt in 2009 en 2010, vonden gelukkig al een andere locatie uit het aanbod van CJT Boekingscentrale.

IN DE PRIJZEN

Als uitbater haal je je waardering voor je werk vooral uit de reacties van de groepen die op bezoek komen, maar ook de "buitenwereld" weet ons werk te waarderen. Dat bewees Westtoer bij de uitreiking van hun tweejaarlijkse Fernand Peuteman prijs. Jo Rousseau, directeur van jeugdverblijfcentrum De Barkentijn in Nieuwpoort, kreeg van Westtoer "De Prijs van verdienste". Die wordt toegekend aan "een persoon die op een volgehouden wijze een structurele bijdrage heeft geleverd in de ontwikkeling van het receptief toerisme of op het vlak van de recreatieve ontwikkeling in West-Vlaanderen". Jo werd vooral geroemd om de manier waarop hij er in slaagt de Barkentijn, een toplocatie met zicht op zee, betaalbaar te houden voor jongeren nadat de "noodzakelijke ondersteuning vanuit overkoepelende ziekenfondsen of syndicale organisaties verminderde of verdween". Proficiat Jo.

Centraal op de foto laureaat Jo Rousseau.

Haalt jouw jeugdverblijf ook het nieuws, laat het ons dan zeker weten. Je kan mailen naar huiswerk@cjt.be of bellen naar 09/210.57.75.

NIEUWSFLASH

BIVAKBAAS VAN HET JAAR

Deze zomer lanceerde Chirojeugd Vlaanderen een oproep bij de plaatselijke Chirogroepen om op zoek te gaan naar de "beste bivakeigenaar". De winnaar werd de sympathieke Frau Peters uit Manderfeld-Büllingen in de Oostkantons. Samen met haar zoon baat ze er een jeugdverblijf uit met slaapplek tot 100 personen. Bij de genomineerden vinden we wel twee uitbaters van erkende Vlaamse jeugdverblijfscentra. Leopold Cluyssen, uitbater van Vogelsberg in Balen, wordt op handen gedragen door de Chiromeisjes van Hern. Christos Pantelis, eigenaar van Bivak Zandhoek in Opoeteren, wordt door Ro-Chiro vermeld, want "hij verdedigt de groep tegen klagende burens, onderhandelt met de stadswacht en helpt de koks met het installeren van de elektriciteit". Proficiat!

GASTENBOEK OP JEUGDVERBLIJVEN.BE

We moeten toegeven dat het gastenboek op www.jeugdverblijven.be voorlopig nog geen groot succes is. Het aantal bijdrages van jeugdgroepen is nog beperkt, voor de meeste jeugdverblijfscentra is nog geen reactie te lezen op de website.

Daarom werd het voorbije najaar nogmaals een oproep gedaan bij het jeugdwerk en werd een waardebon voor een groepsverblijf verloot onder de groepen die een bijdrage postten. Een onschuldige hand beloofde zo KSA-Chiro Ham. Zij gingen deze zomer een week op kamp in het Kinderrechtenhuis in Alken en gaven het huis nadien een (positieve) score op www.jeugdverblijven.be.

JEUGDVERBLIJVEN.BE WORDT NOG BETER

De website www.jeugdverblijven.be is momenteel anderhalf jaar online, maar als we af en toe nog een verbetering kunnen aanbrengen, dan doen we dat zeker. Begin 2009 willen we volgende aanpassingen realiseren:

- De informatie over toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers wordt gelinkt aan de databank van www.toevla.be. Zo kunnen we groepen met gehandicapten de garantie geven dat de informatie op onze website gecontroleerd is, op het moment dat ze een jeugdverblijf boeken met toegankelijke bedden.
- Gebruikers van de statistiekenmodule die het hele jaar 2008 hebben ingevuld, kunnen binnenkort enkele grafieken raadplegen over de overnachtingen van 2008. Op termijn is het ook de bedoeling om grafieken te tonen met evoluties over verschillende jaren. Dit zal te bekijken zijn op je beheerspagina op www.jeugdverblijven.be.
- De meeste uitbaters hebben in het najaar de prijzen voor de zomer van 2009 ingevuld. Wie dit nog niet gedaan heeft, wordt verzocht dit dringend in orde te brengen.

MAXIMUMFACTUUR IN HET ONDERWIJS

Sinds dit schooljaar geldt in het basisonderwijs een maximumfactuur voor meerdaagse uitstappen. In de lagere school mag nog maximaal 360 euro, gespreid over zes jaren, gevraagd worden aan de ouders voor bosklassen, zeeklassen e.d. Voor kleuters ligt de grens zelfs op 0 euro. Bij heel wat uitbaters leefde de vrees dat dit hen een pak overnachtingen zou kosten. In de zomer zaten we hiervoor dan ook samen met het kabinet van minister van onderwijs Vandenbroucke.

We spraken toen o.m. af dat we hen cijfers zouden bezorgen om aan te tonen of er daadwerkelijk minder op uitstap wordt gegaan. Om betrouwbare cijfers te kunnen geven, hebben we eigenlijk minstens één schooljaar nodig. Vandaag moeten we het doen met signalen en die zijn soms tegenstrijdig. Een aantal uitbaters geven aan dat ze te maken hebben met annulaties en kortere verblijven, anderen zien daarentegen een toename van het aantal scholen (bijvoorbeeld in zelfkook).

Belangrijk is ook dat het Hoger Instituut voor de Arbeid, in opdracht van de minister van onderwijs, zal onderzoeken wat de motieven zijn van scholen om bepaalde uitstappen te organiseren of te schrappen. Oorspronkelijk waren meerdaagse uitstappen niet opgenomen in dit onderzoek, maar op onze uitdrukkelijke vraag is dit toch nog toegevoegd.

VERPLICHT RIJGESCHIKTHEIDSSATTEST AFGESCHAFT

Wie in het verleden tijdens de werkuren collega's of cliëntteel vervoerde met een wagen, moest daarvoor een medisch onderzoek ondergaan. Dit was vervelend voor uitbaters die bijvoorbeeld een lift gaven aan iemand van de verblijvende jeugdgroep. Een recent koninklijk besluit (31 oktober 2008) heeft deze verplichting echter afgeschaft. Voortaan moet het rijgeschiktheidsattest enkel behaald worden voor bedrijven die mensen op een professionele manier vervoeren, zoals taxi's, bussen of ambulances.

HUIS WERK

14

BEVRAGING 2009

In 2006 hield CJT een uitgebreide bevraging bij alle Vlaamse uitbaters van jeugdverblijven. We konden toen rekenen op jullie massale medewerking. Op basis daarvan konden we onze werking verder optimaliseren en ook de aanpassing van het decreet 'toerisme voor allen' werd mee geïnspireerd door jullie antwoorden.

In 2009 organiseren we een nieuwe bevraging. CJT Ondersteuning zal zichzelf opnieuw laten evalueren door de uitbaters. Daarnaast willen we een beter zicht krijgen op twee specifieke thema's. Enerzijds stellen we enkele vragen over de relatie tussen jeugdverblijfcentra en hun omgeving, burens e.d. Anderzijds willen we te weten komen wanneer en in welke soort huizen (bijvoorbeeld type A aan de kust, type C tijdens de kleine schoolvakanties...) capaciteit ontbreekt.

De vragenlijsten zullen verstuurd worden in de loop van februari 2009. Alvast bedankt voor je medewerking.

WERKINGSSUBSIDIE 2007 ALSNOG OPGETROKKEN

Reeds enkele jaren kunnen jeugdverblijfcentra type C, die aan bepaalde voorwaarden voldoen, een werkingsubsidie aanvragen bij de Afdeling Jeugd. In april 2008 bleek echter dat de subsidie voor het voorbije jaar 2007 gehalveerd was. Minister Anciaux liet ons toen weten dat deze halvering niet gepland was, omdat men niet had ingeschat dat er te weinig geld zou zijn. Men zou nog bekijken of er eind 2008 nog geschoven kon worden met budgetten. Ondertussen is het jaar voorbij en hebben de betrokken uitbaters goed nieuws gekregen. De werkingssubsidie is uiteindelijk toch nog opgetrokken tot ongeveer 1 euro per jeugdwerkovernachting, waarvoor dank!

In april verschijnt HuisWerk 14. Het dossier dat dan onze aandacht krijgt, is PROMOTIE.

Een goede promotie van je jeugdverblijf leidt tot een betere bezetting, vooral in de traditioneel rustigere periodes. Op een goede manier promotie voeren lijkt op het eerste zicht eenvoudig. Toch is dat niet altijd het geval, zeker als er verschillende doelgroepen moeten bereikt worden. Scholen en jeugdverenigingen hebben bijvoorbeeld vaak andere verwachtingen en ook zoekkanalen. Wat dan als je je jeugdverblijf ook wil verhuren aan buitenlandse jeugdgroepen, groepen met gehandicapten, sportclubs of familiegroepen?

We willen ook onderzoeken welke promotie-instrumenten onze doelgroepen gebruiken anno 2009. Is het voldoende om een goede website te hebben, heeft het nog zin om folders te verspreiden en loont aanwezigheid op beurzen? Wat kan de rol zijn van mond-aan-mondreclame?

Neem vandaag reeds een kijkje op onze vernieuwde website www.cjt.be. Op de pagina van CJT Ondersteuning kan je "Interactief" aanvinken. Je kan er dan samen met andere uitbaters reacties geven bij het thema PROMOTIE. Bepaalde reacties kunnen ons ook inspiratie geven bij het uitwerken van het dossier. Zo wordt HuisWerk niet alleen een magazine voor uitbaters, maar ook door uitbaters...

Wie trouwens iets extra wil doen, is steeds welkom op de redactievergadering van HuisWerk. We komen ongeveer tweemaandelijks samen. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen via ondersteuning@cjt.be of tel. 09/210.57.75.

Adreswijziging

HuisWerk is een gratis magazine en dat willen we graag zo houden. Je kan daar bij helpen door ons adressenbestand up-to-date te houden. Zo zijn wij er zeker van dat ons nummer bij de juiste persoon terecht komt. Ons adressenbestand is rechtstreeks gelinkt aan de databank van jeugdverblijven.be. HuisWerk wordt opgestuurd naar de verantwoordelijke algemene communicatie. Via je persoonlijke login en wachtwoord kan je de contactgegevens van je jeugdverblijf rechtstreeks aanpassen. Als dit niet lukt, kan je ons ook bereiken via huiswerk@cjt.be of 09/210.57.98.

AGENDA

In deze agenda willen we alle data van vormingsmomenten, ontmoetingen en indiendata voor erkenning en subsidiëring opnemen die interessant kunnen zijn voor huiseigenaars, beheerders... Ook hiervoor staat onze redactie open voor suggesties. Mail die gerust door naar huiswerk@cjt.be!

1 FEBRUARI 2009

Indiendatum voor werkingsverslagen werkingssubsidies (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Alle centra die een aanvraag indienden voor het werkjaar 2008 en die na een eerste controle weerhouden werden, kregen eind december een formulier tot werkingsverslag van de Afdeling Jeugd.

1 MAART 2009

Indiendatum voor financiële verslagen personeelssubsidies (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Alle C-huizen die personeelssubsidies ontvingen in 2008, kregen begin januari een formulier voor financieel verslag en overzicht loonkosten van de Afdeling Jeugd.

1 MAART 2009

Indiendatum voor aanvragen infrastructuur- en animatiesubsidies (binnen het decreet 'toerisme voor allen')

Jeugdverblijfcentra kunnen infrastructuursubsidies en/of animatiesubsidies ontvangen. Tot 1 maart 2009 worden alle subsidieaanvragen verzameld. Erkende jeugdverblijfcentra kregen hiervoor half november een oproepingsbrief.

19 EN 31 MAART 2009

Vormingsavond "werken aan een toegankelijk jeugdverblijf"

In maart verzorgt CJT opnieuw een vormingsavond. Deze keer hebben we aandacht voor toegankelijkheid, een thema dat hot is, maar waarover ook heel wat misverstanden bestaan. We overlopen de wetgeving: wat is verplicht en wat niet? We leggen de link met subsidiëring, doorlichtingen en toegankelijkheidslabels. We bekijken welke verschillende doelgroepen passen in het toegankelijkheidsverhaal. De vorming vindt bovendien telkens plaats in een toegankelijk jeugdverblijf, zodat we meteen de theorie kunnen toetsen aan de praktijk. Donderdagavond 19 maart zijn Oost- en West-Vlamingen welkom in 't Lotegat in Zonnebeke. Dinsdagavond 31 maart vergasten we de andere uitbaters in Domein Beverdonk in Retie. In de loop van februari krijgen alle uitbaters nog een foldertje opgestuurd.

1 MEI 2009

Indiendatum voor aanvragen personeelssubsidies 2010 (binnen het decreet 'jeugdverblijfcentra')

Jeugdverblijven type C komen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking voor personeelssubsidies. Met een verantwoordingsnota worden personeelssubsidies voor 2010 aangevraagd. Alle C-huizen ontvangen hiervoor nog een leidraad.

6 EN 13 JUNI 2009

Trefdagen

Het thema van de trefdagen bepalen we later nog, maar data en locaties kunnen we wel reeds verklappen. Op zaterdag 6 juni zijn we te gast in Ruiselede, een week later (zaterdag 13 juni) trekken we naar Sint-Truiden.

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

Bergstraat 16
9820 Merlbeke

www.cjt.be

Heel wat extra gegevens (voorwaarden, formulieren e.d.) vind je terug op onze website www.cjt.be.